

اختتامیه سیمرغ؛ رویداد سالانه هنر حماسی برگزار شد

تهران (پانا) - دومین رویداد «جایزه ملی داستان حماسی» و «سینما حماسه» به همراه اهدای نشان فیروزه هنر انقلاب اسلامی و نشان دستار فردوسی در رویداد سالانه سیمرغ برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی حوزه هنری، در این مراسم منصور انوری، نویسنده پیشکسوت خراسانی، به عنوان چهره سال هنر انقلاب اسلامی در خراسان رضوی معرفی و نشان فیروزه هنر انقلاب اسلامی به او اعطا شد. همچنین از محمدکاظم کاظمی، شاعر افغانستانی، به پاس زحماتی که برای اعتلای ادبیات فارسی و تعامل میان ایران و افغانستان کشیده، تجلیل و نشان دستار فردوسی به او اعطا شد. یاد سعید تشکری، نویسنده سرشناس مشهدی که سال گذشته از دنیا رفت نیز گرامی داشته شد.

تلاش رویداد جایزه ملی داستان حماسی این بود تا فرصتی برای سوق دادن توجه نویسندگان به سمت ادبیات بومی و استفاده از المان‌ها و اسطوره‌ها؛ ZWNJ&ها و ZWNJ&های ایرانی فراهم شود. این جایزه با محوریت حماسه‌های بومی و اقتباس از متون اصیل ایرانی برگزار شد. در ادامه شرحی از آیین پایانی این رویداد پیش روی شماست.

شهدا، بزرگ‌ترین حماسه آفرینان تاریخ

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پیام ویدیویی فرستاده شده به آیین پایانی رویداد سینما حماسه گفت: هنر حماسه از سرمایه‌های بزرگ این سرزمین است.

محمد مهدی اسماعیلی ادامه داد: فردوسی یکی از بزرگ‌ترین حماسه‌سرایان ایران است که با اتکا به مکتب اهل بیت (ع) و با نگاهی به آموزه‌های قرآنی به ترویج آموزه‌های وحیانی پرداخته و کارهای بزرگی انجام داده است.

او تأکید کرد: ما امروز در سینما، تئاتر، موسیقی، کتاب و همه بخش‌ها نیازمند روح حماسه هستیم. انقلاب اسلامی ما یک رخداد حماسی بی‌نظیر بود و شهدا از بزرگ‌ترین حماسه آفرینان تاریخ هستند که با بازخوانی دقیق این حوزه می‌توان در این مسیر گام‌هایی بلند برداشت.

کم بودن قهرمان و حماسه، آفت سینمای ایران

محمد حسین زاده، مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان در این مراسم گفت: آنچه که امروز اتفاق افتاد، ثمره یک سال تلاش دوستان ما در حوزه هنری انقلاب اسلامی است. در حوزه سینما حماسه و ادبیات داستانی، تمرکز بر این است که بتوان آنچه را که فردوسی در حوزه حماسه برای ایران خلق کرد، در ادبیات و هنر امروز نشان داد.

او با بیان اینکه باید بتوانیم عزت و استقلال کشور و غیرت حماسی که فردوسی در شاهنامه به آن پرداخته است را در قالب‌های مختلف هنری به نسل امروز معرفی کنیم، اظهار کرد: در حوزه ادبیات داستانی به همت مرحوم استاد سعید تشکری اتفاقات بسیار خوبی افتاده است و راهی آغاز شده که در آینده بسیار پررنگ‌تر، پربرکت‌تر و نورانی‌تر خواهد شد.

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی تصریح کرد: سینما برای مخاطبان جوان و نوجوان خود بسیار جذاب و اثرگذار خواهد بود، اما متأسفانه در سینمای ایران قهرمان و حماسه کمتری داریم که یکی از آفت‌های امروز سینماست. اما فعالیت چند ماهه که به برگزاری کارگاه‌های سه‌روزه این رویداد ختم شد، بی‌گمان نسل پرشوری را برای آینده سینما به ارمغان می‌آورد.

همچنین مجید عسگری، رئیس حوزه هنری استان گفت: حوزه هنری انقلاب اسلامی از سه سال پیش با دبیرخانه هنر حماسی را تشکیل داد. که بنا دارد آنچه موجب امیدآفرینی و ساختن ایران است را با استفاده از ادبیات ملی، یعنی شاهنامه فردوسی رقم بزند. همچنین ادبیات دینی را که هم در شاهنامه است و هم در سده‌های گذشته در خطه خراسان تولید شده است ترویج دهد.

افتتاحیه سینما حماسه

دبیر دومین رویداد سینما حماسه نیز گفت: اکنون چهل نفر از فیلم‌سازان راه خود را با سینما حماسه آغاز کرده‌اند و قرار است به دنبال تولیدات سینمایی داستانی و مستند بروند.

سجاد انتظاری تصریح کرد: استقبال بسیار خوبی از این رویداد شد و در آن زمان ۷۷۳ اثر، هم در بخش داستانی و هم مستند به دبیرخانه رویداد ارسال شد، که چهل اثر انتخاب و کارگاه‌هایی نیز برگزار شد. او ادامه داد: با همراهی سازمان سینمایی سوره تولیداتی خواهیم داشت و بدین وسیله از این جریان حمایت خواهد شد.

نمایش رستگاری در آیین هنر حماسی

محمدرضا شرفی خوشان، دبیر علمی دومین جایزه ملی داستان حماسی، نیز در این مراسم گفت: روایت همچون نخ تسبیحی است که مهره‌های جواهرنشان و گران‌قیمت جاودانگی، ایمان به غیب، سلحشوری، پهلوانی، قهرمانی، دین‌باوری، مهر و دوستی نسبت به مردم، بوم، سرزمین، امید به آینده، پیروزی بر شر و تباهی را گرد هم می‌آورد و از آن زینتی می‌سازد که برانزده فرهنگ و تمدنی است که توانسته راه آدمی را از دوران کودکی تاریخی خود تا دوران خردمندی و تعالی در هیئت انسانی دیوستیز، خداباور و مؤمن به رستگاری در آیین هنر حماسی به نمایش درآورد. او ادامه داد: اینک رشد و شکوفایی و بالندگی داستان حماسی در شمایی امروزی و در متن ادبیات انقلاب اسلامی به عینه قابل مشاهده و رصد کردن است زیرا انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و جریانات پس از آن مفهوم و هویتی حماسی را به ذهن متبادر می‌کند و ماهیتی شریسته، خداباور، قهرمان‌ساز، مردمی، میهنی و آینده‌نگر دارد. او با یادای از مرحوم سعید تشکری که تلاش، دانش و دل‌سوزی‌های او توانست برگزاری جایزه داستان حماسی را به چنین سطحی از موفقیت برساند بیان کرد: ارسال ۲۵۰ اثر شامل ۹۹ رمان و ۱۵۱ داستان نیمه بلند و کوتاه نشان‌دهنده سطح کمی درخور توجه و امیدوارکننده‌ای است که این امید و خرسندی زمانی بیشتر می‌شود که بگوییم این رشد کمی همراه با رشد کیفی است. چنانکه کیفیت بیشتر آثار شگفتی و تحسین هیئت داوران را برانگیخته است. حضور بسیاری از صاحب‌قلمان شناخته‌شده و نویسندگان حرفه‌ای داستان و رمان در کنار نوقلمان و نویسندگان جوان نیز نشان‌دهنده دامنه و اعتبار جایزه میان اهالی ادبیات داستانی است.

شرفی خوشان با بیان اینکه، همراهی نویسندگان از همه استان‌های کشور و به یک نسبت تقریباً مساوی از میان مردان و زنان نویسنده، دامنه و اعتبار این جایزه را بیشتر نشان می‌دهد بیان کرد: با توجه به تعداد زیاد و حجم بالای آثار رسیده، لازم شد تا در مراحل مختلفی بررسی و قضاوت شوند. در مرحله اول آثاری که از نظر فنی کاستی‌هایی داشته‌و یا اثر سنجیده‌ای بودند اما با موضوع جایزه قرابتی نداشتند و یا ارتباط کمی داشتند، به دور دوم داوری راه پیدا نکردند.

در دور دوم نیز داوران با وجود افزودن حق انتخاب نفرات دوم و سوم به جایزه هیئت اجرایی، به دلیل بالا بودن سطح کیفی اغلب آثار رسیده، مجبور به سخت‌گیری و اعمال ظرایف و دقایق بیشتری در امر قضاوت خود شدند، تا از میان بسیاری از آثاری که بی‌شک در حد و اندازه اثری برگزیده بودند، دست به انتخاب بزنند.

او ابراز کرد: به دلیل بالا بودن سطح فنی و درخور ستایش بیشتر آثار، داوران مجبور شدند این سخت‌گیری را بیشتر متوجه ارتباط آثار با موضوع جایزه کنند، بنابراین انتخاب خود را میان داستان‌های خوب و شایسته که از نظر فنی در سطحی برابر بودند، متوجه داستان‌هایی کردند که بیشترین ارتباط را با موضوع جایزه داشته‌اند. بر این اساس اگر اثر شاخصی از نویسنده‌ای مطرح و شناخته‌شده به جمع برگزیدگان راه پیدا نکرده، دلیل اصلی آن درصد ارتباط با موضوع جایزه بوده است.

او در ادامه گفت: از میان ۲۵۰ اثر ارسال شده، بینش و برداشت‌های متعددی به موضوع جشنواره به چشم می‌آید. نوع برداشت از رخداد داستان و نحوه پرداخت آن است که باعث شده نسبت یک اثر به موضوع حماسه دور یا نزدیک شود. همچنین در میان آثار رسیده، بازآفرینی‌ها و بازنویسی‌هایی از داستان‌های حماسی به چشم می‌خورد که این‌ها اقتباس و یا بازنویسی‌هایی از داستان‌های شاهنامه و نشان‌دهنده برداشت خاص نویسندگان از منظور برگزارکنندگان جایزه است. شرفی‌خوشان توضیح داد: بر این اساس می‌توان به برگزارکنندگان پیشنهاد داد در دوره‌های آتی جایزه بخش‌های ویژه‌ای شامل بازآفرینی و بازنویسی امروزین داستان‌های حماسی متون گذشته را اضافه کنند. این پیشنهاد شامل اضافه کردن بخش کودک و نوجوان در جایزه ملی داستان حماسی و همچنین بخش خاص برای نویسندگان نوجوان نیز می‌شود، زیرا در میان آثار ارسالی داستان کودک و نوجوان و همچنین آثاری از نویسندگان رده‌های سنی بین ۱۲ تا ۱۶ سال نیز به چشم می‌خورد.

شرفی‌خوشان بیان کرد: انقلاب اسلامی، تاریخ بعد از انقلاب اسلامی و هشت سال دفاع مقدس به مدد کلمه و روایت ماندگار خواهد شد. آنچه که ما را در تاریخ ماندگار خواهد کرد، روایت است و جایزه داستان حماسی قدمی مهم در ماندگاری جریان انقلاب اسلامی در طول تاریخ خواهد بود.

برگزیدگان دومین جایزه ملی داستان حماسی

در مراسم اختتامیه دومین جایزه ملی داستان حماسی، علیرضا محمودی ایران‌مهر با داستان «گذر از رودخانه بهشت»؛ مرتضی فرجی با داستان «آب‌های گرمسیری»؛ و سودابه حیدری با داستان «الندشت»؛ به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم بخش داستان نیمه‌بلند را کسب کردند. در بخش رمان نیز محمد مهدوی با رمان «چاه سرخ»؛ و حسین شمس‌آبادی با رمان «داغ سرخ»؛ به ترتیب رتبه‌های اول و دوم را کسب کردند. محمدرضا آریانفر با رمان «موندو»؛ و مینا سعادت‌پور با رمان «وزگی که هیچکس نبود»؛ نیز به صورت مشترک حائز رتبه سوم شدند.